

KŘIVSOUDOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Úřad městyse Křivsoudova

vydání květen 2023

SETKÁVÁNÍ SENIORŮ V KŘIVSOUDOVĚ OPĚT OBNOVENO

Ne, nebyl to apríl. 1. dubna se v Křivsoudovské sokolovně – po covidové pauze – opět uskutečnilo seniorské odpoledne. Předzvěst této plánované akce byla předem uvedena v místním zpravodaji a předpokládání účastníci ještě obdrželi písemnou pozvánku ve svých schránkách. 1. historické setkání seniorů se v naší obci uskutečnilo již v roce 2004.

U slavnostně vyzdobených, prostřených stolů jsme ponejprv vyslechli uvítací zahájení pana starosty Jana Červeného, v němž nás také seznámil s letošními naplánovanými akcemi, které přispějí k dalšímu rozvoji

a zkvalitňování života našeho městyse. Ve šlápějších dřívějších učitelek – Beranové a Marešové – následovalo i tentokrát vystoupení dětí z místní mateřské školy pod vedením svých učitelek. A pak už se svého žezla ujalo – k poslechu a k tanci – duo harmonik s plejádou oblíbených lidovek. Po celou oslavu nás provázel dokonalý servis Klubu žen, jehož členky se nám pečlivě věnovaly.

Velké díky vyjadřujeme všem, kteří se na přípravě a provedení této úspěšné akce podíleli.

Za zúčastněné seniory

Ila Sůrová

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme pracovníkům, zaměstnaným u OÚ městyse, panu Tomášovi Součkovi a panu Milanovi Štikovi, jimž na prahu velikonočních svátků bylo svěřeno „rozlouknutí tvrdého oříšku.“ To spočívalo ve vyčistění a vymalování dlouho neošetřených, leckde popraskaných vnitřních prostor domu čp. 97 s následným úklidem. Také následující výměna stropních svítidel a příslušných

vypínačů na společných vnitřních prostorách jmenovaného domu, provedená panem Františkem Zelenkou ml., přispěla k estetičnosti zdejšího prostředí a k naší spokojenosti.

Za nájemníky domu čp. 97, za zdejší úřad tau Praha a řidiče nocležny ČSAD

Ila Sůrová

← Tak jako každý rok, i letos se konala akce Čistá řeka Sáza-va. V sobotu 15. 4. se jí zúčastnili i naši mladí rybáři František Zelenka, Ondřej Jelínek, Tom Krill, Tomáš Zelenka a Josef Souček v doprovodu Augustina Zelenky, Jiřího Jakla, Romana Ptáčka.
Augustin Zelenka ml.

UKLIĎME ČESKO – UKLIĎME KŘIVSOUDOV

V sobotu 22. 4. se konala již tradiční úklidová akce. Chtěli bychom poděkovat všem, kteří se zúčastnili a pomohli uklidit Křivsoudov a okolí. Velmi si Vaší pomoci vážíme!

ÚM Křivsoudov

OZNÁMENÍ

TS Vlašim s.r.o. oznamují změnu svozového dne popelových nádob:

**od 3. 5. 2023 bude svoz uskutečněn
vždy v sudém týdnu – ve středu**

ÚM Křivsoudov

ŽIVOTNÍ VÝROČÍ

Květen:

pí Marta Sekerová

83 let

pí Marie Toullová

83 let

Červen:

pí Helena Kuželová

60 let

p. Milan Klement

70 let

p. Jaroslav Baierle

75 let

Červenec:

pí Jana Jindrová

70 let

p. Miroslav Tulach

82 let

p. Josef Toula

88 let

ÚM Křivsoudov

ÚVOD

Zastupitelstvo městyse Křivsoudov ze dne 29. 3. 2023

Zastupitelstvo:

a) Schvaluje:

1. rozpočtové opatření č. 2
2. účetní závěrku za rok 2022 a souhlasí s průčtováním výsledku hospodaření – zisk ve výši Kč 3 568 788,35
3. celoroční hospodaření městyse a závěrečný účet městyse Křivsoudov za rok 2022 včetně zprávy KU Středočeského kraje, odbor kontroly o přezkoumání hospodaření městyse za rok 2022 „bez výhrad“
4. příspěvek na provoz fotbalového oddílu na rok 2023 ve výši 40.000 Kč formou veřejnoprávní smlouvy
5. příspěvek na provoz SDH Křivsoudov na rok 2023 ve výši 40.000 Kč formou veřejnoprávní smlouvy
6. přijetí dotace a smlouvy o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí České republiky mezi Státním fondem životního prostředí České republiky a Městyssem Křivsoudov na Ovocnou alej Křivsoudov etapa I
7. přijetí dotace a smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku č.95-SB-073 mezi Nadací Partnerství a Městyssem

8. Křivsoudov na realizaci Ovocná alej Křivsoudov – etapa II
8. přijetí dotace a uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace z Programu 2021–2024 pro poskytování dotací na rozvoj obcí do 2000 obyvatel z rozpočtu Stř. kraje ze Středočeského fondu obnovy venkova. Jedná se o akci „oprava komunikace“
9. dodatek č.1 ke smlouvě o dílo č.16/22 na návrh změny č.2 ÚP od firmy SURPMO a.s.

b) Pověřuje pana starostu podpisem:

1. veřejnoprávní smlouvy s FC Křivsoudov
2. veřejnoprávní smlouvy s SDH Křivsoudov
3. podpisem smlouvy se Státním fondem životního prostředí ČR
4. podpisem smlouvy s Nadací Partnerství
5. podpisem smlouvy se Středočeským krajem ze Středočeského fondu obnovy venkova
6. podpisem dodatku č.1 ke smlouvě o dílo č.16/22 na návrh změny č.2 ÚP od firmy SURPMO a.s.

c) Bere na vědomí:

1. kontrolu zápisu ze dne 15.2.2023

Starosta: p. Jan Červený

Místostarosta: p. Ladislav Vacek

POTOMSTVO PETRA ADRIANA

V roce 1772 se v Křivsoudově objevuje Petr Adrian s manželkou Annou. Je vojákem v hodnosti miles gregarius ve Wallisově pluku, jak dokládá i list Stavovského zemského výboru z června 1776 ukládající úvěrní účtárně proplacení obligace Petrovi Adrianovi, svobodníkovi pluku Michala Wallise. (obsahuje asi 4 listy, má asi inventární číslo 30241, signaturu/číslo jednací 2, Badatelna.eu paměťové instituce on-line, Stavovský zemský výbor – celé, <http://www.badatelna.eu/fond/181165/inventar/?q=adrian>) Petr se pohyboval v Křivsoudově, Čechticích a Alberovicích a zanechal tři syny, Matěje, Petra a Jana. Matěj byl cestářem nebo cihlářem, často měnil bydliště a jeho potomkem byl Josef Adrian, legionář z 1. světové války, popravený za odboj ve 2. světové válce. Prostřední syn se jmenoval Petr, vyučil se krejčím a po výhodném sňatku s vdovou po mistrovi se usadil na Pohledí jako krejčovský mistr, jeho potomkem byl obuvník Jan Adrián. Nejmladší syn byl Jan, nejprve voják, poté pasák, který také často měnil bydliště a zemřel v Hněvkovicích, jeho bratr Matěj v Habrovčicích, jeho potomkem byl Oldřich Adrián, legionář a úředník tabákovky v Sedleci. Datum a místo narození, svatby a úmrtí Petra Adriana staršího není znám.

11. (řádový) pěší pluk je nejstarší český pluk rakousko-uherské armády. Infanterie-Regiment Nr. 11 vznikl 1630 v Kolbergu ve Slezsku a jeho základem bylo 5 ryt pěšího pluku Albrechta z Valdštejna (1621). Prvním majitelem pluku se stal plukovník Julius hrabě Hardegg a pluku velel podplukovník František von de Mers). Mezi další vlastníky pluku patřili Tobias svobodný pán von Hasslingen (1698 až 1717), Heinrich Wilhelm hrabě Wilczek (1717 až 1739), Franz Wenzel hrabě Wallis (1739 až 1774), Michael hrabě Wallis (1774 až 1799), nebo arcivévoda Joseph Rainer (1801 až 1854). Posledním majitelem byl princ Johan Georg Saský (od 1902). Až do 1741 byl dislokovaný ve Slezsku. Čeští rekruti se v pluku objevili v roce 1771. Pluk sídlil 1630–1741 v Hlohovci (Slezsko), 1741–1754 Mohuči, Praze (1754 až 1763), Kolíně (1763 až 1797), Praze (1798 až 1804), Písku (1804 až 1806), Praze 1806 až 1809), Kolíně (1810 až 1813), Praze (1814 až 1816 a 1818 až 1830), Josefově (1842 až 1847), Hradci Králové (1871 až 1877), Plzni (1877 až 1880), Praze (1884 až 1889), Českých Budějovicích (1894

až 1899) a Praze (od 1899). 1914 odešel na bojiště, ze kterých se už nevrátil. (11. pěší pluk – Infanterie – Regiment Nr. 11, zdroj: <http://www.mlorenz.at/>, Pěší pluk 11 (1630–1798), <https://forum.valka.cz/topic/view/191640/Pesi-pluk-11-1630-1798>, Schematismus fur das kaiserliche und konigliche Heer und fur die kaiserliche und konigliche Kriegsmarine fur 1908, K. k. Hof-und Staatsdruckerei, Wien 1907. www.panzernet.net)

Při narození nejstaršího známého dítěte, syna Matěje, v roce 1772 v Křivsoudově byl Petr uváděn jako miles gregarius pluku Vallis. 1773 již bydlel v Čechticích a při narození syna Petra byl uveden jako „juvenio?“, tedy asi tovaryš. 1776 v Čechticích 3 při narození dcery Josefy byl „opidany“, tedy měšťan. 1779 se mu v Alberovicích 4 narodil syn Jan, Petr byl uveden jen jako „liberiů“, tedy svobodný. Ve všech případech byla jeho manželkou Anna, ale bez bližšího určení. Další nepřímé informace dávají matriční zápisy týkající se jeho potomků. Údaje je však třeba brát s velkou opatrností. Při první svatbě syna Matěje 4. listopadu 1792 je Petr uveden jako svobodník z Alblerovic a neboštit. U syna Petra není otec zmíněn ani jednou, a to ani při svatbě v roce 1801. V případě nejmladšího syna Jana není otec vůbec zmíněn během jeho prvního manželství od svatby v roce 1809 až do druhé svatby 1841 v Habrovčicích, farnost Hněvkovice, kdy je Jan uveden jako syn Petra Adriana rozloučeného vojáka a domkáře z Křivsoudova a matky ani rozené byli, stejně tak 1842 při narození dítěte. 1843 při narození dcery Františky v Habrovčicích je Jan jmenován jako syn Petra sluhy z Habrovčic 4 a matky Anny rozené Přisecká (Kopecká?) z Kauty? Oba panství Dolní Kralovice. 1844 v Bazděkově farnosti Dolní Kralovice je Petr opět vysloužilým vojákem, ale z Čechtic panství Čechtického a jeho manželka Anna neupřesněna. Petr Adrian starší tedy zemřel pravděpodobně mezi lety 1779 a 1792. Jeho manželka Anna snad pocházela z panství Dolní Kralovice, případně Čechtice. Nějaká souvislost snad lze zjistit z poznámek o výtahu z matriky nebo provedení duplikátu: narození Matěje vytaženo 6. července 1828 a duplikát vystaven 9. června 1834, křestní list Petra a Josefy vystaven 28. dubna 1832 a Janův vystaven 18. dubna 1832.

Jan Adrian

PAMÁTNÉ KŘÍŽE U NÁS | POKRAČOVÁNÍ

Námět na tento článek mi přinesl dřívější příspěvek do našeho zpravodaje o památném objektu – Vratislavův kříž. Samotný Křivsoudov tak jako jiné obce u nás, má také podobné památky z historie drobných sakrálních staveb evidovaných muzejníky. Toto je zásluhou národopisu v muzeu Vlašim zpracováno paní PhDr. Libuší Váňovou, pracovnící okresního muzea v Benešově.

Jako spolupracovník muzea jsem pomáhal k vydání publikace o drobných stavbách evidováním, měřením a popisem i zdejších kapliček a křížků, které vedle památné a státem chráněné sochy Jana Nepomuckého z roku 1722 a později přenesené na střed náměstí jsou v evidenci památkářů.

Městys Křivsoudov má své prvenství i v knize Muzea v Aši pod názvem „Kamenné kříže Čech a Moravy“ o smírčích křížích vydané v roce 1997. Obec Křivsoudov má ve svém okolí kříže dva. První zdejší smírčí kámen v lese ve Vrchách /pod studánkou Vitulka/ je zahajujícím námětem uvedené knihy, spolu s druhým zdejším smírčím kamenem pod Kačerovem.

Jedná se o kámen s dvěma kříži /na přední i zadní straně/ patrně z poloviny 16. století. Jaká událost vedla k jeho postavení v našem katastru nevíme. Důvodem zřízení této formy středověkého soudnictví byla vždy vražda, či úmrtí nějaké lidské oběti, na jejíž památku musel viník kromě trestu a finanční náhrady obětem postavit tento památník svého zlého činu – na usmíření.

Co se tehdy ve Vrchách v lesích, či na polích panství Křivsoudov, možná tehdy událo, to se již asi nikdy nedozvíme. V té době písemné zápisy neexistovaly a pokud to byl čin vrchnosti, zabýval se tím vyšší soud, pokud se o přečiny panstva proti poddaným vůbec zajímal. Tento kříž svým výtvarným zpracováním jako tzv. „jetelový kříž“ s vražednou zbraní na okraji kamene představující meč či lovecký tesák svědčí spíše o zabití osoby či osob páchajících „pych na panském“. Takovouto zbraň nikdo kromě šlechty, nebo jejich služebníků nemohl vlastnit. V ústním podání starých Křivsoudováků se udržovala verze, že zde byl zabit někdo divokou zvěří, ale to je velmi nepravděpodobné. Zajímavější je okolnost, že na zadní straně kamene je náznak jednoduchého křížku, kdežto zobrazení na přední straně je odbornou prací. Další zajímavostí je, že zobrazení zbraně v prvním vydání jmenované publikace je pod ramenem kříže. Znamená to, že autor knihy zřejmě toto místo nenavštívil a meč umístil podle své úvahy. Jako dobrovolný pracovník muzea z nich byl i autor, neboť ve druhém knižním vydání prý už byl tento omyl opraven.

Druhý smírčí kámen pod lesy ve Vrchách se nachází pod Kačerovem na místě nedaleko Leského mlýna. Zde byl podle údajů křivsoudovských písmáků utopen v potoce kaplan z Keblovské fary husity, při jejich tažení v r. 1420 na Kutnou Horu. Druhý z kaplanů byl údajně oběšen u cesty do Sedmpan. Podle druhé verze šlo o mnicha, který prchal z kláštera v Želivě. Zajímavostí je, že proti kamenu prvnímú je svou výškou 135 cm nad zemí a údajně stejnou zasazenou do tamní louky je podle publikace jedním z největších smírčích kamenů. Potvrdil mi to před léty p. Borek z Kačerova. V začátcích po r. 1950 zakládáného JZD se pokoušeli kámen ze středu louky nakladačem přemístit, což se jim nepodařilo. Je zřejmé, že památka na kněze-mučedníka je ceněna.

Stejně jako u prvního kříže i tento je opředen různými fámami a dohady podle lidové fantazie. Naše obec má kromě nich další památné kříže. Tři z nich věnovala obci Občanská záložna Křivsoudov v r. 1894. Jedná se o kamenné

kříže na výjezdech z obce směrem k Alberovicům, Děkanovicům a Keblovu. Jsou na místech dřívějších dřevěných křížků, ke kterým chodila procesí. Ten mezi lípami pod Hraběšínem byl možná při výročí ukončení Prusko-rakouské války /1866/ přemístěn na památný kopec a vévodí dnes krásně vyhlídce do našeho kraje a byl patrně nahrazen jiným, který však byl v padesátých letech zničen vandaly a nahrazen péčí obce a kronikáře p. Jar. Kouby dalším ze hřbitova.

Takový osud měl i další zdejší kříž stojící v lípkách ve „Vápnech“, kde v okolí byli pohřbíváni lidé v dobách moru. Dnes je nahrazen náhradním křížkem přemístěným ze hřbitova starostou p. Fr. Zelenkou. Stojí vedle našeho hřiště. Dva další z těchto darovaných křížů jsou zachovalé, /doplněné nápisy/ péčí p. Mil. Čecha před jeho domem a na poli u Vinice, naproti čističce ČOV.

Tyto mohutné památníky svým vzhledem a materiálem prozrazují práci stejného tvůrce – kamenického mistra.

Památné jsou rovněž litinové kříže v r. 2018 obcí krásně zrestaurované. Je to hlavní kříž na místním hřbitově, kříž pod kostelem s nápisem 25. 5. 1843 a dva kříže u vchodu do kostela, patrně památka na zdejší hřbitov, který byl do r. 1862 kolem kostele.

Krásné litinové kříže patrně z 2. pol. 19. století jsou u cesty do Jenšovic. Jeden stojí u bývalé cesty odbočující k lesu ve „Smrčinách“, druhý tzv. Chmelův křížek je na rozcestí u jejich usedlosti, patrně jejich rodinná památka. Všichni kdo se starali a starají o tyto památky si zaslouží náš dík.

Také u nás je náhrobní kámen pocházející z podlahy vstupu do kostela, odstraněný asi před 120 lety na příkaz tehdejšího biskupa, který prý nechtěl překročit tuto protestanskou památku. Kámen byl rozbit při opravách a je pod schodištěm do věže.

Rovněž Čechovice mají smírčí kříž /řeckého typu/ ve zdi zahrady v Podzámecké ulici, údajně svědčící o smrti svatebčanů. Podobný kámen byl u zdi tamního hřbitova s neznámou historií.

Antonín Toula

SÁZENÍ STROMKŮ 15. 4. 2023

V sobotu 15. 4. 2023 proběhla v Křivsoudově druhá etapa sázení stromků v aleji směrem na Jenišovice. Stromky jsme získali z dotačního titulu ministerstva životního prostředí.

Po dobu tří let se o stromky v aleji bude starat specializovaná firma. V případě poškození nebo uschnutí stromky nahradí. Bude provádět i stříhání koruny, odborný řez a vyžínání trávy uvnitř oplocení stromků.

Prosíme proto občany, aby do růstu stromů nijak nezasahovali. Ovoce v aleji bude pro nás všechny. Doufáme, že i pro příští generaci.

Z důvodu záruční doby také upozorňujeme, že je prostor aleje monitorován.

Poděkování patří všem, kteří přišli pomoci. Věříme, že největší odměnou je dobrý pocit, že jsme udělali něco prospěšného pro náš městys.

Děkujeme Vám!

ÚM Křivsoudov

Místní lidová knihovna v Krivsoudově obsahuje v současnosti 2 144 svazků beletrie, knih pro děti, naučné a regionální literatury. Knihovnu navštívilo v roce 2022 celkem 33 registrovaných čtenářek a čtenářů, z toho 6 ve věku do 16 let. Dohromady si vypůjčili 424 knih a dalších knihovních položek (například audioknih). Mezi nejčtenější knihy patří české autorky zejména historických příběhů a detektivek. Velké oblíbené se v současnosti těší knihy Michaely Klevisové (Dům na samotě, Zlodějka příběhů, Prokletý kraj). Dlouhodobě nejpůjčovanější jsou knihy Hany Marie Körnerové (Heřmánekové údolí, Andělská tvář) a Táni Keleové-Vasilkové (slovenská autorka společenských románů jako Květiny pro Lauru, Julinčina pekárna či Rodinné klubko).

V roce 2022 proběhlo dotazníkové šetření „Průzkum knihovnických služeb pro obyvatele Městysu Krivsoudov“. Podrobná zpráva o výsledcích je k dispozici na webových stránkách knihovny. Dotazník pozůstával z 15 otázek v několika tematických okruzích. Zaměřoval se na navštěvování knihovny, případně dalších knihoven, nejoblíbenějších literárních žánrů a dalších služeb a aktivit knihovny. Součástí byly dotazy na nevhodnější otevírací dobu a výši členského poplatku. Z šetření vyplývá, že knihovna by kromě půjčování knih, audioknih a časopisů měla sloužit rovněž jako komunitní centrum a místo pro setkávání, což reflektuje novou roli knihoven ve veřejném prostoru. Stávající otevírací doba většiny respondentů vyhovuje. Ačkoliv knihovna nechystá zavedení registračního poplatku a její provoz je plně hrazen z rozpočtu obce, většina respondentů by byla ochotna platit poplatek ve

výši 40–60 Kč. Některé čtenářek a čtenářů navštěvují kromě naší i knihovny v Čechticích a okolních městech.

V březnu letošního roku uspořádala knihovna literárně-cestopisnou přednášku „Skotskem po stopách románů“. Akce ve Spolkovém domě se zúčastnilo 25 návštěvníků, kteří měli možnost podívat se do Skotska a na Hebridy na místa, která jsou zajímavá jakožto dějiště románových zápletek, respektive filmových verzí románů. Kromě obrázků ze Skotska byl součástí přednášky přiblížení literárních děl Diany Gabaldon a Petera Maye a míst s nimi spjatých. Na závěr si všichni otestovali znalosti v zábavném kvízu.

Knihovna zahájila další fázi modernizace. V loňském roce byla připravena žádost o dotaci na zlepšení knihovnických služeb do programu VISK 3 Informační centra veřejných knihoven vyhlášeném Ministerstvem kultury. Žádost bude v letošním roce podpořena dotací ve výši 29 tis. Kč. Podpora bude využita na zavedení automatizovaného knihovnického systému Tritius REKS ve spolupráci s Městskou knihovnou Benešov. Zavedení AKS umožní retrologizaci stávajícího knižního fondu do elektronické podoby a zpřístupní fond knihovny čtenářům v podobě moderního elektronického katalogu použitelného na dálku i z mobilních zařízení.

Pravidelná otevírací doba je každé pondělí od 15 do 17 hodin, pokud není vyhlášeno jinak. Novinky a informace lze sledovat na webových stránkách <https://knihovna-krivsoudov.webnode.cz> a na facebookovém profilu knihovny. Děkujeme všem čtenářkám a čtenářům za podporu a zájem a těšíme se v knihovně na viděnou.

Elena Vačkářová, knihovnice

NÁVRAT DO VLASTI SKONČIL SMRTÍ | POKRAČOVÁNÍ

Omlouvá se, že ji na čas opouští, aby viděl svou vlast, a ujišťuje ji, že se k ní zase vrátí. Končí slovy: „Na shledanou, moje ženo jediná a zbožňovaná!“ Někteří soudí, že jde o opis dopisu, který markýze poslal, jiní jsou přesvědčení, že dopis ve skutečnosti nikdy neodeslal, a proto zůstal v jeho kapse.

Generálu Janinovi jednou řekl, že... až skončí organizace státu /Československa/, vyžádá si jedinou věc – hvězdárnu ve Francii nebo v Československu. Při jiné příležitosti se generálovi svěřil, že bude „viceprezidentem Slovenska.“ Před přáteli mluvil o tom, že postaví pro sebe a pro Giulianu dům u jezera Lago di Garda s hvězdárnou. A jindy zase tvrdil, „že zmizí z Evropy za svou práci vědeckou a nikdo nebude vědět, kde jsem.“

Někteří badatelé poukazovali také na to, že Štefánik vlastně nevěděl co dál. Jeho kariéra ve Francii končila, výše už jít nemohl, k vědě se vrátit po dlouhé odmlce nemohl nebo nechtěl a netušil, co bude dělat. Přesto je téměř jisté, že Štefánik sebevraždu nespáchal. Kdyby to chtěl udělat, sáhl by si na svůj život, ale jako čestný by nikdy s sebou nevezl na onen svět tři nevinné lidi.

Nové vyšetřování.

Již v roce 1919 soudil vojenský pilot Bedřich Starý, který si místo katastrofy prohlédl, že příčinou havárie byl silný nárazový vítr, který způsobil obtížné ovládání pomalu letícího letounu, a když pilot tzv. přetáhl oblouk, stroj ztratil v silném poryvu protivětru rychlost a zřítíl se.

Aby se zamezilo šíření nových teorií o příčině pádu letadla – psalo se například o pomstě svobodných zednářů či Tahitánů, které Štefánik při svém pobytu na ostrově urazil, letoun měl sestřelit také odmítnutý ctitel markýzy Benzoniové – byla v roce 1927 vytvořena další komise vedená generálem Stanislavem Čečkem, ruským legionářem. Ta prozkoumala záznamy meteorologických stanic a vyslechla přes padesát svědků, aby nakonec dospěla k závěru, že příčinou nehody byly nečekané poryvy větru a větrné výry. Říci ale s jistotou, že tomu tak skutečně bylo, nikdo nemohl.

Vlastenec a nacionalista.

I po sto letech od tragické smrti Milana Rastislava Štefánika se objevují nová /či oprašťují staré/ teorie o tom, kdo všechno mohl za pádem letadla stát. Při tom na Slovensku až do roku 1919 znalo Štefánika jen pár lidí. Uctívaným se stal až po smrti. Změnil se v národního hrdinu, psaly se o něm básně i romány, stavěly se mu pomníky. Byl představován jako slovenský vlastenec a současně ho někteří pasovali na nacionalistu a jeho odkazem se zaštiťovali stejně slovenští Ludáci jako stoupenci obnovení Československa po druhé válce světové. Po rozdělení /rozbití/ společného státu je zvýrazňována Štefánikova „výlučná slovenskost“ na úkor československého prvku – jeho odkazu. Těžko říci, co by tomu jako stoupenec myšlenky česko-slovenské vzájemnosti, řekl on sám.

Václav Brixí

ZÁKON ČASU!

Nesnaž se utéct, čas tě stejně chytí,
a vlasy ti protká stříbrnou nití.
Předá ti radost i zklamání z lásky
a pak ti do tváří nakreslí vrásky.
Zbytečně vzdoruješ, marníš své síly.
Každý z nás jednou dojde k cíli.
Nesnaž se změnit to, co už nejde.
Ze všeho špatného dobré zas vzejde.
Mám pro tebe našťestí návod,
s časem si nikdy nedávej závod!
Žij tady a teď!
Život je krátký.
Jdi vpřed, nekoukej zpátky.
Neboj se ničeho, klidně jsi spát,
stane se jen to co se má stát.
Ten zákon platí pro všechny z nás.
Jednou nás všechny dožene čas.

Jana Bimová